

Ramme for det pædagogiske tilsyn i dagtilbud i Holbæk Kommune

2022

Indhold

Forord.....	3
Lovgrundlag	3
Ramme for pædagogisk tilsyn i Holbæk Kommune	7
Hvem fører pædagogisk tilsyn i Holbæk Kommunes dagtilbud?	7
Hvordan sikres uvildighed i pædagogisk tilsyn i Holbæk Kommune?	7
Anmeldt og uanmeldt tilsyn	9
Procedure for systematisk anmeldte tilsyn	9
Tilsynsskema og kvalitative data til tilsynet	10
Kvantitative, strukturelle data:	10
Observation	10
Tilsynsdialogen	10
Tilsynsrapport og anbefalinger	11
Opfølgning og udvikling	12
Procedure for uanmeldte tilsyn	12
Skærpet tilsyn og handleplan	13
Handleplan	13
Særligt om tilsyn med private børnepassere	14
Kvalitetsstatus	15

Forord

I Holbæk Kommune har vi fokus på det gode børneliv. Alle børn skal have de bedste muligheder for at trives, lære, udvikle sig og dannes i nære børnefællesskaber og nære voksenrelationer. Børn i Holbæk skal opleve, at deres perspektiver og interesser inddrages og sætter konkrete spor i hverdagen blandt børn og voksne.

Barndommen har en værdi i sig selv, og en stor del af børns barndom tilbringes i dagtilbud. Vi har derfor en forpligtelse til at udvikle dagtilbud af høj kvalitet. En af metoderne til at understøtte kvalitetsudvikling er kommunens pædagogiske tilsyn med dagtilbuddene. Tilsynsforpligtelsen er præciseret i dagtilbudsloven og gælder alle dagtilbud, hvori der indgår kommunal finansiering, dvs. både kommunale, selvejende og private dagtilbud samt private pasningsordninger og obligatoriske læringstilbud.

Af rammen for pædagogisk tilsyn fremgår det hvordan der bliver ført tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbuddene, og hvordan der bliver fulgt op på dem i samarbejde med dagtilbuddene. Dokumentet her er en revision af tilsynskoncept "Holbæk Kommunes ramme for tilsyn" fra august 2018. Revisionen er begrundet i lovgivningsmæssige skærpelser på området. Rammen for tilsyn er - som loven foreskriver - ens for de kommunale, selvejende og private daginstitutioner, den kommunale dagpleje, og tilsvarende for de private børnepassere.

Rammen for pædagogisk tilsyn er godkendt af Udvalget for Børn og Skole i Holbæk Kommune d. 2. november 2022, og er efterfølgende offentliggjort på Holbæk Kommunes hjemmeside, jf. Dagtilbudslovens bestemmelse herom.

Figuren nedenfor illustrerer hvilke øvrige tilsyn, der gennemføres på dagtilbudsområdet i Holbæk Kommune, og som ligger udover beskrivelsen i dette dokument, der udelukkende har fokus på pædagogisk tilsyn.

Hvert andet år vil data fra de pædagogiske tilsyn indgå i en kvalitetsstatus og dialog med Udvalget for Børn og Skole.

Lovgrundlag

Ramme for det pædagogiske tilsyn i dagtilbud i Holbæk Kommune baseres på Dagtilbudslovens §§5, 5a og 5 b, der præciserer nye minimumskrav til et styrket kommunalt tilsyn med dagtilbud¹.

Kommunalbestyrelsens rolle og ansvar

§ 5

Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet af tilbuddene efter denne lov og den måde, hvorpå opgaverne udføres, herunder at de mål og rammer, der er fastsat efter § 3, og rammer og eventuelle prioriterede indsatser fastsat efter § 3 a efterleves.

§ 5, stk. 2

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre rammer for tilsynet, herunder beskrive, hvordan tilsynet med det pædagogiske indhold, jf. stk. 1, tilrettelægges, og 1) hvordan kommunen anvender anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg og sikrer uvildighed i tilsynet, jf. § 5 a, stk. 2 og 3, 2) hvordan kommunen anvender data, herunder observationer, i tilsynet, jf. § 5 a, stk. 4 og 5, og 3) processen for iværksættelse af skærpet tilsyn og for udarbejdelse af en handleplan, jf. § 5 b, stk. 3-5.

¹ Dette afsnit er baseret på Dagtilbudsloven og brev fra Børne og undervisningsministeriet dateret 22. december 2021.

§ 5, stk. 4

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre rammerne for tilsynet.

Det vil være den enkelte kommune, der inden for den lovfastsatte ramme beslutter formen på og omfanget af tilsynet.

Hvilke dagtilbud er omfattet af tilsynsforpligtelsen?

§ 5

Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet i daginstitutioner efter § 19, stk. 2-5, enheder i daginstitutioner efter § 19, stk. 6, dagplejen efter § 21, stk. 2 og 3, obligatoriske læringstilbud efter § 44 a og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102, herunder det pædagogiske indhold, jf. §§ 5 a og 5 b, samt den måde, opgaverne udføres på, herunder at de rammer og eventuelle prioriterede indsatser, der er fastsat efter § 3 a, stk. 2, efterleves.

§ 5, stk. 4

Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet i fritidshjem efter § 52, stk. 2-5, og klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud efter § 66, stk. 2-5, og den måde, hvorpå opgaverne udføres, herunder at de mål og rammer, der er fastsat efter § 3, efterleves.

Tilsyn med det pædagogiske indhold

§ 5 a

Tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbud omfattet af § 5, stk. 1, skal føres med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den pædagogiske læreplan, jf. § 8, stk. 2.

Som præciseret i brev fra Børne- og Socialministeriet (dateret 22/12 2021) skal styrkelsen af kommunernes pædagogiske tilsyn rettes mod den pædagogiske praksis, herunder det pædagogiske personales interaktion med børnene og at de fysiske rammer understøtter et godt læringsmiljø for alle børn. Tilsynet med de pædagogiske læringsmiljøer skal danne udgangspunkt for en vurdering af, om kvaliteten i disse lever op til det lovfastsatte formål med dagtilbud og kravene i den pædagogiske læreplan.

Styrkelsen af det kommunale tilsyn med det pædagogiske indhold, vil skulle indgå som et vigtigt led i den løbende udvikling af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer/børnemiljøer, ligesom det styrkede tilsyn skal styrke kommunens myndighedsudøvelse i form af kontrol med, at dagtilbuddene efterlever gældende lovkrav.

I relation til de private pasningsordninger, kan kommunalbestyrelsen tilbagekalde en godkendelse af en pasningsaftale, hvis der gennem det løbende tilsyn efter § 81 stk. 1 konstateres, at den private pasning ikke praktiseres i overensstemmelse med den indgåede pasningsaftale og kravene til ordningen, jf. § 81 a, stk. 1 og 2, og § 81 b, stk. 1.

Anmeldte og uanmeldte tilsyn

§ 5 a, stk. 2

Tilsynet skal tilrettelægges, så der både foretages anmeldte og uanmeldte besøg i dagtilbud omfattet af § 5, stk. 1.

Det er et krav, at der vil skulle føres både anmeldte og uanmeldte tilsyn i alle dagtilbud. Det er op til den enkelte kommune at vurdere, hvor ofte der skal foretages anmeldte og uanmeldte besøg.

Uvildighed

§ 5 a, stk. 3

Kommunalbestyrelsen skal sikre uvildighed i tilsynet.

Det betyder ifølge brev fra Børne- og Socialministeriet (dateret 22/12 2021), at kommunens tilsyn med dagtilbuddene skal tilrettelægges, så det understøtter, at den tilsynsførende i videst muligt omfang er upartisk og kan forholde sig neutral, når der føres tilsyn. Uvildighed kan f.eks. og blandt andet sikres ved, at tilsynet føres på et tydeligt grundlag, fx på baggrund af en systematisk metode, så kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer vurderes på en ensartet og på forhånd defineret måde.

Inddragelse af data

§ 5 a, stk. 4

Tilsyn med det pædagogiske indhold skal føres med inddragelse af både kvalitative og kvantitative data, herunder skriftlig dokumentation fra tidligere tilsynsbesøg, jf. § 5 b, stk. 2, og viden fra tidligere dialog med dagtilbuddet. Har der tidligere været iværksat et skærpet tilsyn med dagtilbuddet, og har der eventuelt også været udarbejdet en handleplan, jf. § 5 b, stk. 3-5, skal viden herfra i relevant omfang indgå i grundlaget for det enkelte tilsynsbesøg.

Ifølge Børne og Socialministeriet (brev dateret 22/12 2021) beslutter den enkelte kommune selv - inden for det lovfastsatte krav om en bred vifte af data - hvilke oplysninger der er relevante og skal indgå i grundlaget for tilsynsbesøget.

Observationer

§ 5 a, stk. 5

Kommunen skal som led i tilsynsbesøget foretage observationer i dagtilbuddet.

Med observationer forstås strukturerede tilgange og metoder til at observere, som giver mulighed for at opleve den praksis, der bl.a. beskrives i dialogen med personalet i dagtilbuddet.

Observationer kan, ifølge Børne- og Socialministeriet, f.eks. omhandle udvalgte dele af praksis som fx inddragende samspil mellem det pædagogiske personale og børnene gennem leg, rutiner, planlagte aktiviteter mv. Det vil være den enkelte kommune, der beslutter, hvorvidt der skal indgå observationer hver gang, kommunen fører tilsyn, eller om der er forhold i de enkelte tilbud, der taler for, at der ikke skal foretages observationer hver gang.

Tilsynsdialog

§ 5 a, stk. 6

Kommunen skal som led i tilsynsbesøget indgå i dialog med lederen og medarbejdere i dagtilbuddet.

§ 5 b, stk. 1

Kommunen skal efter et tilsynsbesøg indgå i dialog med lederen af dagtilbuddet om vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, herunder eventuelle opfølgende tiltag.

Dialogens formål er, ifølge Børne og Socialministeriet (brev dateret 22/12 2021) på den ene side at få leder og personalets perspektiver på og vurdering af kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbuddet og de eventuelle særlige forhold, som de mener, at der også bør være fokus på. På den anden side er dialogens formål at formidle tilsynskonsulenternes vurdering af kvaliteten i den pædagogiske praksis og drøfte mulige udviklingstemaer og -tiltag. For så vidt angår dagplejen vil bestemmelsen skulle fortolkes i forhold til den enkelte kommunes organisering af dagplejen.

Orientering til forældrebestyrelsen

§ 5 b, stk. 2

Kommunen skal orientere forældrebestyrelsen om vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer.

Formålet er at få flere perspektiver på den pædagogiske praksis, og at forældrebestyrelsen har mulighed for at blive involveret i det videre arbejde med udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer. Det vil være op til kommunen at beslutte hvordan orienteringen af forældrebestyrelsen skal finde sted.

Skriftlig dokumentation af tilsynet

§ 5 b, stk. 2

Kommunen skal skriftligt dokumentere tilsynet med kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Den skriftlige dokumentation skal, i det omfang det er relevant, give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag, jf. stk. 1, 1. pkt.

Formålet med den skriftlige dokumentation er, ifølge Børne og Socialministeriet (brev dateret 22/12 2021), at der er et skriftligt grundlag for det videre arbejde med bl.a. udvikling af kvaliteten og klarhed over, hvad der er konstateret på tilsynsbesøget og hvordan den

pædagogiske kvalitet er vurderet. Kommunen vil på baggrund af dialog med lederen af dagtilbuddet kunne beslutte, at der iværksættes opfølgende tiltag, hvis det vurderes relevant.

Skærpet tilsyn, handleplan og opfølgning

§ 5 b, stk. 3

Kommunalbestyrelsen skal iværksætte skærpet tilsyn, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring.

§ 5, stk. 4

Kommunalbestyrelsen skal iværksætte skærpet tilsyn og udarbejde en handleplan, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til alvorlig bekymring. Skærpet tilsyn skal iværksættes, og handleplan udarbejdes, i umiddelbar forlængelse af at de alvorligt bekymrende forhold er konstateret.

§ 5, stk. 5

Handleplanen skal udarbejdes i dialog med lederen af dagtilbuddet og skal beskrive, hvordan der skal arbejdes med at styrke kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet, og hvordan der skal følges op herpå. Forældrebestyrelsen skal have en orientering om handleplanen og have mulighed for at komme med bemærkninger. Orienteringen af forældrebestyrelsen og forældrebestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil skal ske hurtigst muligt.

Skærpet tilsyn vil ifølge Børne og Socialministeriet (brev dateret 22/12 2021) være et mere intensivt og fokuseret tilsyn, der afhængig af de konkrete forhold, fx vil kunne ske via et øget antal anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg. Hvis kommunen vurderer, at der er grund til alvorlig bekymring, vil der skulle iværksættes skærpet tilsyn og udarbejdes en handleplan. Det vil være den enkelte kommune, der inden for den lovfastsatte ramme beslutter på hvilken baggrund, der skal iværksættes skærpet tilsyn, og hvordan det skærpede tilsyn tilrettelægges. Skærpet tilsyn og handleplan vil skulle iværksættes i umiddelbar forlængelse af, at de alvorligt bekymrende forhold er konstateret. Den tilsynsførende foretager en vurdering af, hvorvidt de konkrete forhold har en karakter, som er så alvorlige, at de nødvendiggør udarbejdelse af en handleplan. Omfanget af en handleplan vil altid skulle vurderes og forstås med udgangspunkt i de forhold, der har udløst handleplanen.

Handleplanen skal kort og præcist beskrive, hvad der er konstateret, frister og mål for, hvordan processen med at udvikle den pædagogiske kvalitet skal finde sted, hvordan forandringen konkret skal kunne ses og ansvarsfordeling mellem henholdsvis lederen af dagtilbuddet og kommunen. I forhold til dagplejen vil lovkravet om udarbejdelse af handleplan i dialog med lederen skulle fortolkes i lyset af den enkelte kommunes lokale organisering af dagplejen.

Tilsynsrapport

§ 5, 1 stk. 3

Kommunalbestyrelsen skal minimum hvert andet år offentliggøre en tilsynsrapport for hver enkelt daginstitution efter § 19, stk. 2-5, og institutionslignende puljeordning med tilskud efter §§ 101 og 102. Kommunalbestyrelsen skal for daginstitutioner med flere enheder efter § 19, stk. 6, minimum hvert andet år offentliggøre en tilsynsrapport for hver enkelt enhed.

Kommunalbestyrelsen skal for dagplejen efter § 21, stk. 2 og 3, og dagplejelignende puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102 minimum hvert andet år offentliggøre en samlet tilsynsrapport for dagplejen.

Formålet med tilsynsrapporten er at bidrage til åbenhed og gennemsigtighed om kvaliteten, ligesom tilsynsrapporten skal indgå i den løbende kvalitetsudvikling af dagtilbuddene.

Tilsynsrapporten skal indeholde oplysninger om de strukturelle forhold som f.eks. normering, organisering mv., samt oplysninger om kommunens samlede vurdering af den pædagogiske kvalitet i det pågældende tilbud. I forhold til dagplejen vil tilsynsrapporten skulle indeholde oplysninger, som kommunen vurderer er relevante for borgerne i kommunen i forhold til at få indblik i kvaliteten i dagplejens læringsmiljøer. Oplysninger om kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i dagplejen vil skulle være mere generelle og gå på tværs. Inden for den

lovfastsatte ramme vil det være op til den enkelte kommune at beslutte, hvilke oplysninger der skal fremgå af tilsynsrapporten, og hvordan den skal udformes.

Tilsyn med private børnepassere

§ 81 a

Den private pasningsordning skal tilrettelægges, så den fremmer børns læring gennem trygge læringsmiljøer. Arbejdet med læringsmiljøer efter 1. pkt. skal indholdsmæssigt stå mål med kravene til læring og læringsmiljøer i dagtilbud, jf. § 8, ligesom arbejdet med læringsmiljøer i den enkelte private pasningsordning skal tage udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

§ 81 a, stk. 2

Den private pasningsordning skal endvidere tilrettelægges, så børn sikres medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Den private pasning skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Ramme for pædagogisk tilsyn i Holbæk Kommune

Denne del af tilsynskonceptet udfolder hvordan de enkelte dele af lovens intentioner realiseres i Holbæk Kommune.

Hvem fører pædagogisk tilsyn i Holbæk Kommunes dagtilbud?

Det pædagogiske tilsyn med de kommunale og private dagtilbud varetages af tilsynskonsulenter fra Fagcenter for Læring & Trivsel på vegne af kommunalbestyrelsen. Tilsynet med de kommunale dagplejere og private børnepassere varetages af de pædagogiske ledere for dagplejen eller af de tilsynsførende dagplejepædagoger på vegne af kommunalbestyrelsen.

Hvordan sikres uvildighed i pædagogisk tilsyn i Holbæk Kommune?

Uvildigheden i de pædagogiske tilsyn i Holbæk Kommune bliver sikret ved:

- De to tilsynskonsulenter skiftes i videst muligt omfang til at føre pædagogisk tilsyn i alle kommunale og private dagtilbud
- I dagplejen udføres de pædagogiske tilsyn i videst muligt omfang af skiftende tilsynsførende
- Alle observationer tilknyttet de pædagogiske tilsyn er baseret på det ensartede, evidensbaserede og systematiske observationsredskab KIDS
- Begge tilsynskonsulenter, de pædagogiske ledere, dagplejepædagogerne og områdelederne uddannes i anvendelsen af KIDS som observationsmetode. De pædagogiske konsulenter certificeres desuden til KIDS
- Der indhentes kvantitative og kvalitative data efter samme kriterier forud for alle pædagogiske tilsyn
- De pædagogiske tilsyn hviler på et bredt datagrundlag
- Forældrenes perspektiver inddrages i børnehusenes forberedelse inden det pædagogiske tilsyn og en forældreråds-/bestyrelsesrepræsentant deltager i 1. del af tilsynsdialogen i kommunale og private børnehuse
- Børnenes perspektiver inddrages gennem data fra min. et evalueringsforløb gennemført i dagtilbuddet
- Tilsynsforløbet (i de kommunale børnehuse) inddrager en pædagogisk leder fra et andet dagtilbud, som gennemfører observation samt deltager i og giver bidrag til tilsynsdialogen

Hvilken kvalitetsforståelse ligger bag pædagogisk tilsyn i Holbæk Kommune?

I Holbæk Kommune anvender vi det forskningsbaserede redskab KIDS (Kvalitet i Dagtilbud) til vurdering af kvalitet i læringsmiljøerne i børnehuse og i dagplejen. Redskabet er valgt med intentionen om at etablere en tilsynspraksis der imødekommer KL's pejlemærker for pædagogisk tilsyn. Et af pejlemærkerne er, at pædagogisk tilsyn skal foregå på grundlag af en "beskrevet, kendt og forankret kvalitetsforståelse, der sikrer, at tilsynsførende, leder, pædagogisk personale

og forældre har en fælles forståelse af, hvordan pædagogiske læringsmiljøer af god kvalitet ser ud i kommunens dagtilbud". (jf. KL 2022)²

Kvaliteten af KIDS er vurderet af Danmark Evalueringsinstitut³ sammen med andre måleredskaber i dagtilbud (EVA, 2021). Her vurderes kvaliteten af redskabet til at have et tydeligt og forskningsbaseret grundlag. EVA vurderer at: "Redskabet indeholder en beskrivelse af det forskningsmæssige vidensgrundlag, som det bygger på, og det fremgår tydeligt, hvilket vidensgrundlag de enkelte målepunkter (de ni områder) bygger på"⁴. KIDS er i øvrigt udvalgt til den nationale kvalitetsvurdering af vuggestuer, som EVA udfører i samarbejde med VIVE⁵ i 2022.

I 2020 blev KIDS revideret og tilpasset kvalitetsforståelsen i den styrkede pædagogiske læreplan. Redskabet underbygger både læreplansarbejdet og Holbæk Kommunes fokus på et forskningsbaseret kvalitetsbegreb, der prioriterer:

- Proces-kvalitet: Fx interaktioner og relationer mellem børn og voksne, det pædagogiske læringsmiljø herunder rutiner, leg og aktiviteter
- Strukturel-kvalitet: fx de fysiske rammer, organisering, gruppestørrelser, kompetenceudvikling samt normering

Vurderingen af pædagogisk kvalitet i Holbæk Kommunes dagtilbud hviler således på de vurderingskriterier for det pædagogiske læringsmiljø, som er eksplícitte i KIDS scoringssystem og som dækker både proces-kvalitet og strukturel-kvalitet.

Tilsynsvurderingen inddrager som minimum disse 3 vurderingsområder fra KIDS:

1. Relationer (proces-kvalitet)
2. Leg og aktiviteter (proces-kvalitet)
3. Fysiske omgivelser (struktur-kvalitet)

Vurderingsskemaerne er målrettet henholdsvis daginstitutioner og dagpleje i særskilte materialer.

Hvordan opgøres kvalitetsniveauet?

Vurdering af læringsmiljøet sker ud fra en skala-vurdering af konkrete, observerbare kriterier. Herunder ses et eksempel på kriterier fra vurderingsområde 1 Leg og aktiviteter:

3.6. Vilkår for legen				
Dagplejeren skaber vilkår for legen, så børnene indgår i gode og berigende legeoplevelser med hinanden. (Angiv kun ét svar)				
Sjældent	Af og til	Jævnligt	Ofte	Næsten altid
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

Vurderingen af det observerede læringsmiljø sker på en skala fra 1 point (Sjældent) til 5 point (Næsten altid), som skal registreres i det digitale redskab KIDS-online. Pointtallene lægges sammen digitalt og systemet beregner, hvor mange procent af den samlede score kvalitetsvurderingen resulterer i.

Vurderingen sammenfattes digitalt i 5 kvalitetsniveauer⁶:

1	Fremragende kvalitet	90-100 % af højeste score
2	God kvalitet	70-90 %
3	Tilstrækkelig kvalitet	50-70 %
4	Utilstrækkelig kvalitet	30-50 %
5	Ringe kvalitet	0-30 %

² Jf KL's hjemmeside: [KL's pejlemærker for kommunal tilsynspraksis](#)

³ Fremadrettet forkortet EVA

⁴ Jf EVA's hjemmeside: [Måleredskaber i dagtilbud | EVA](#)

⁵ Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd

⁶ Procenterne i tabellen er udtryk for hvor høj en anden af den højeste score, der er opnået. Fremragende kvalitet er således udtryk for at vurderingen har resulteret i 90-100 % af de maximale point for et givent vurderingsområde.

Scala-vurderingerne samles op i en grafisk fremstilling af kvaliteten i læringsmiljøerne. Rapporten suppleres af observatørens kommentarer i det digitale skema og begge dele anvendes som grundlag for tilsynsdialogen. I den endelige rapport er det udelukkende tilsynskonsulentens vurdering af den pædagogiske kvalitet, der indgår.

Anmeldt og uanmeldt tilsyn

I Holbæk Kommune gennemfører vi både anmeldte og uanmeldte tilsyn.

Hovedvægten lægges på de anmeldte tilsyn, hvor KIDS anvendelse som vurderingsredskab.

Tilsynene er systematiserede efter følgende frekvens:

Systematisk anmeldt tilsyn

Målgruppe	Frekvens	Tilsynsførende
Dagplejer	Hvert andet år	Dagplejepædagog/pædagogisk leder
Kommunale børnehuse	Hvert andet år	Tilsynskonsulenter
Private/selvejende børnehuse	Hvert andet år	Tilsynskonsulenter
Hos private børnepassere	Hvert andet år	Dagplejepædagog/pædagogisk leder
Fritidshjem og klublignende tilbud*	Hvert andet år	Tilsynskonsulenter

*Fritidshjem og klublignende tilbud er ikke pt. repræsenteret i Holbæk Kommune.

Systematisk uanmeldt tilsyn

Målgruppe	Frekvens	Tilsynsførende
Dagplejer	Minimum 2-3 tilfældigt udvalgte tilsyn hvert andet år pr. område	Dagplejepædagog/pædagogisk leder
Legestuegrupper	2 tilsyn hvert andet år pr. område	Dagplejepædagog/pædagogisk leder
I kommunale børnehuse	8 tilsyn over 2 år	Tilsynskonsulenter
I private børnehuse	3 tilsyn over 2 år	Tilsynskonsulenter
Hos private børnepassere	2 gange over 2 år pr. område	Dagplejepædagog/pædagogisk leder
Fritidshjem og klublignende tilbud*	1 tilsyn hvert andet år	Tilsynskonsulenter

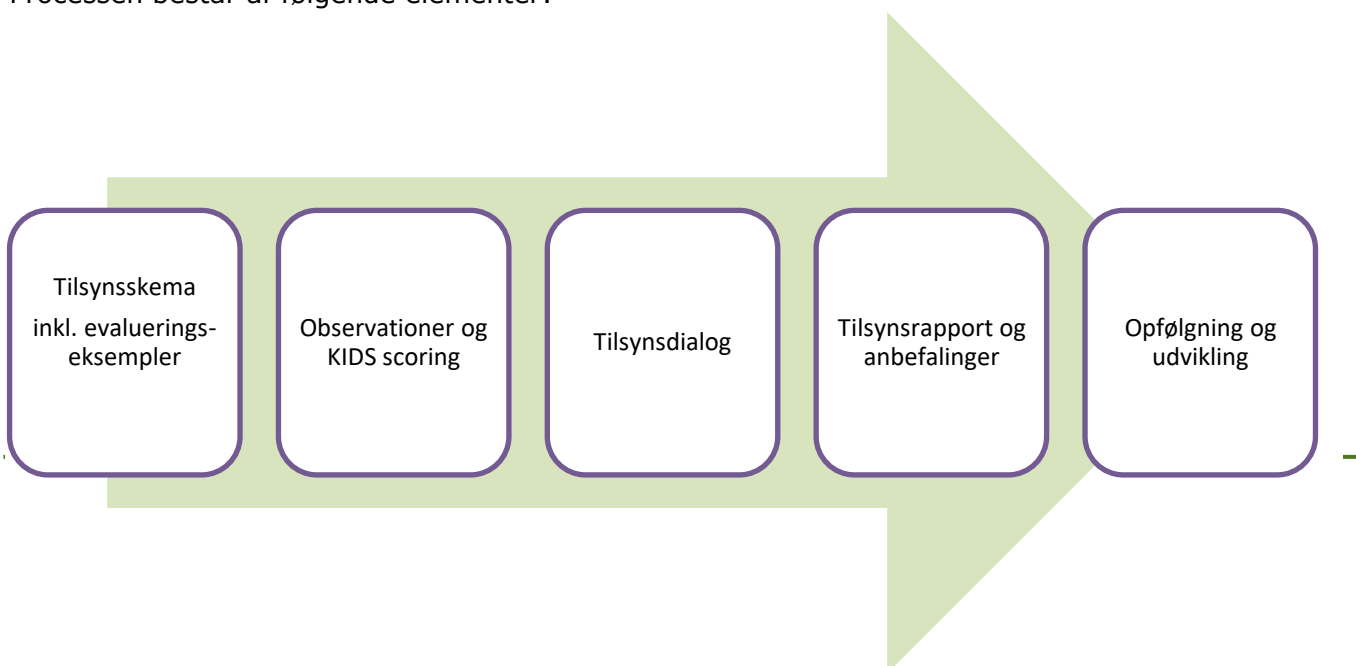
*Fritidshjem og klublignende tilbud er ikke pt. repræsenteret i Holbæk Kommune.

Uanmeldte tilsyn kan herudover altid ske ad hoc fx på baggrund af en faglig vurdering, henvendelse eller bekymring.

Med henblik på at skabe sammenhænge og dialog mellem pædagogisk tilsyn og udvikling i dagtilbud og dagpleje afholdes der efter tilsynsrunden i et område netværksmøder for tilsynsførende i dagplejen og tilsynskonsulenter fra Fagcenter for Læring og trivsel.

Procedure for systematisk anmeldte tilsyn

I dette afsnit præciseres rammer og praksis for gennemførelse af anmeldte pædagogiske tilsyn. Processen består af følgende elementer:

Tilsynsskema og kvalitative data til tilsynet

Forud for det anmeldte pædagogiske tilsyn skal der udfyldes et kort tilsynsskema. Tilsynsskemaet tilrettelægges specifikt for henholdsvis børnehuse, dagplejen og de private børnepasnere. Formålet med tilsynsskemaet er at give de tilsynsførende indblik i den pædagogiske udvikling siden sidste tilsyn og at udfolde dagtilbuddets arbejde med lokale og kommunale fokusområder. Dette tilsynsskema kan (i de kommunale og selvejende/private dagtilbud) med fordel udfyldes i et samarbejde mellem ledere og medarbejdere (evt. Trio-gruppen). Ligeledes er det lovens intention, at forældre i de kommunale og private/selvejende dagtilbud inddrages i forberedelse af tilsynet. I dagplejen udfyldes tilsynsskemaet af den enkelte dagplejer. Formålet med tilsynsskemaet er at bidrage med oplysninger, der kan kvalificere observationer og dialog. Det udfyldte tilsynsskema udsendes af tilsynsførende ca. 1 måned før tilsynet og skal returneres til vedkommende senest 1 uge før tilsynet.

Indhold i tilsynsskemaet planlægges på baggrund af aktuelle fokuspunkter for dagtilbud i Holbæk. Tilsynsskemaet vil altid indeholde punkter om:

- Hvordan har der været arbejdet med opfølgning på anbefalinger fra seneste pædagogiske tilsyn?
- Hvordan har der været arbejdet med de kommunale indsatsområder?

I øvrigt fremsendes:

- Den seneste lovpligtige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan (kun private og kommunale børnehuse)
- Et beskrevet eksempel på en evaluering af læringsmiljøet gennemført i børnehuset/dagplejen med inddragelse af børnenes perspektiver

Kvantitative, strukturelle data:

Følgende data rekvireres af de kommunale tilsynskonsulenter forud for tilsyn i private og kommunale børnehuse. For de kommunale børnehuse rekvireres disse data centralt, og for de private børnehuse, skal disse data fremsendes som en del af tilsynsskemaet.

- Børnetal
- Antal fuldtidsansatte
- Fordeling af pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere
- Sprogvurderingsresultater

Observation

Holbæk Kommune har valgt, at der som udgangspunkt altid gennemføres observation ifm. anmeldte pædagogiske tilsyn. Det er afgørende at der udføres observationerne i den pædagogiske praksis, hvis man skal have mulighed for at vurdere kvaliteten af den pædagogiske praksis. Observationerne i børnehuse gennemføres af tilsynsførende og for de kommunale børnehuse desuden en ekstern lederkollega fra et andet område⁷. Alle observationer baseres på KIDS-kriterierne og vurderingerne inddrages i tilsynsdialogen.

Observation i Børnehuse

I børnehuse observerer tilsynskonsulenterne i ca. 6 timer fordelt over formiddag og eftermiddag, fx i tidsrummet 8-14. Den eksterne leder observerer i udgangspunktet om eftermiddagen. I store institutioner kan der planlægges med observationer fra begge tilsynskonsulenter fordelt på vuggestue og børnehave. Det er udelukkende tilsynskonsulentens vurdering af den pædagogiske kvalitet, der indgår i den endelige KIDS-vurdering og i tilsynsrapporten.

Observation i dagplejen og private børnepasninger

Observationer i dagplejen og i private børnepasninger gennemføres i ca. 3 timer af dagplejepædagoger eller pædagogiske ledere af dagplejen, og planlægges i udgangspunktet om formiddagen. Observationerne i dagplejen og de private pasningsordninger baseres på KIDS-kriterierne i den version, der er udviklet for dagplejen.

Tilsynsdialogen

Det grundlæggende princip for et systematisk udviklingsorienteret tilsynsbesøg er dialog. Dialogen skal gensidigt forløbe konstruktivt, anerkendende og tilpas udfordrende, således at det er muligt

⁷ Gælder kun i de kommunale børnehuse

at stoppe op, reflektere, begrunde og evaluere den pædagogiske praksis. Der skal være en gensidig og åben interesse for institutionens såvel som den tilsynsførendes perspektiver og vurderinger.

Inden tilsynsdialogen udsender den tilsynsførende en dagsorden, der primært baseres på resultaterne fra KIDS-vurderingen og sekundært på tilsynsskemaet.

Tilsynsdialog med dagplejere og private børnepasnere

I dagplejen og private børnepasninger afsættes ca. 2 timer til tilsynsdialogen. Dialogen mellem dagplejepædagogen og dagplejeren/børnepasseren har til formål at præsentere vurderingsresultater fra KIDS som grundlag for en gensidig dialog om kvalitet og udviklingsmuligheder i de pædagogiske læringsmiljøer i dagplejen. Dialogen har også til formål at udpege og drøfte de anbefalinger som tilsynet giver anledning til.

Tilsynsdialog i børnehuse

I de kommunale/private/selvejende børnehuse afsættes der ca. 2,5 time til tilsynsdialogen. I børnehuse deles tilsynsdialogen op i to dele. I første del (2 timer) indgår hele deltagerkredsen dvs. pædagogisk leder, områdeleder, 2 medarbejdere, forældrerepræsentant samt tilsynsførende. Dialogen har til formål at præsentere vurderinger fra observationerne som afsæt for en gensidig dialog om kvalitet i læringsmiljøerne. I dialogen inddrages såvel medarbejdernes, lederens og forældres perspektiver. Dialogen har også til formål at udpege og drøfte de udviklingspunkter og anbefalinger som tilsynet giver anledning til. I anden del af tilsynsdialogen (30 minutter) deltager kun ledere, medarbejdere og tilsynskonsulent. Her kan der evt. tales om personfølsomme observationer, personalemæssige og etiske dilemmaer, lokale vilkår ift. de foreslåede udviklingstiltag og anbefalinger kan drøftes mere i dybden.

Deltagere i tilsynsdialogen 1. del (Ca. 2 timer)	Deltagere i tilsynsdialogen 2. del (Ca. 30 minutter)
Områdeleder (gælder kun kommunale børnehuse)	Områdeleder (gælder kun kommunale børnehuse)
Pædagogisk leder (gælder ikke dagplejen)	Pædagogisk leder (gælder ikke dagplejen)
2 medarbejderrepræsentanter (gælder ikke dagplejen)	2 medarbejderrepræsentanter (ikke i dagplejen)
Anden pædagogisk leder (gælder kun kommunale børnehuse)	Tilsynskonsulenten
Bestyrelses-/forældrerådsrepræsentant (gælder ikke dagplejen/private pasningsordninger)	
Tilsynskonsulenten	

I de kommunale dagtilbud, er det er op til områderne at vurdere hvor vidt, der skal deltage en bestyrelsesrepræsentant i dialogen eller om ansvaret udlægges til en lokal repræsentant fra forældrerådet i det børnehus hvor tilsynet føres.

Den endelige vurdering af den pædagogiske kvalitet ligger altid hos den tilsynsførende.

Tilsynsrapport og anbefalinger

Tilsynsrapporten består af to dokumenter. 1) KIDS vurderingen, der trækkes ud som en selvstændig rapport med kvalitative og kvantitative data fra tilsynet. 2) En opsamling fra vurderingen og dialogen, og anbefalinger til brug i dagtilbuddets egen udvikling.

I Holbæk kommune anvendes betegnelsen anbefalinger for det som loven beskriver som *"konkrete anvisninger på opfølgende tiltag"*.

Tilsynsrapporten, opsamlingen og anbefalingerne udsendes senest fire uger efter tilsynsdialogen og sendes til den pædagogiske leder og områdelederen for de kommunale børnehuse/dagplejen. For de private institutioner udsendes rapporten til leder/ejer af institutionen.

I dagplejen sendes rapporten til dagplejeren og den pædagogiske leder.

For private børnepasnere sendes rapporten til den private børnepasser og den pædagogiske leder for dagplejen i området.

For dagplejen genereres der en samlet KIDS-rapport hvert andet år, og en rapport for hvert område efter tilsynsrunden i det pågældende område.

Offentliggørelse af rapporter

Det enkelte børnehus har efterfølgende selv ansvaret for at offentliggøre tilsynsrapporten på børnehusets hjemmeside senest 1 måned efter modtagelse af tilsynsrapporten.

Tilsynskonsulenten sørger samtidig for offentliggørelse af tilsynsrapporter for de kommunale dagtilbud på kommunens hjemmeside senest 1 måned efter udarbejdelsen.

I dagplejen er det den pædagogiske leder der offentliggør områdets samlede tilsynsrapport på områdets hjemmeside. Den samlede rapport for hele dagplejen offentliggøres hvert andet år på kommunens hjemmeside af tilsynskonsulenterne fra Fagcenter for Læring og trivsel.

Opfølgning og udvikling

Det pædagogiske tilsyn har som formål at bidrage til udvikling af det gode børneliv og videreudvikling af kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer. Derfor har Holbæk Kommune prioriteret at afsætte centrale ressourcer (tilsynskonsulenterne) ad hoc til udviklingsstøttende initiativer. Det betyder, at børnehuse løbende kan efterspørge sparring og understøttelse fx til udvikling af en handleplan eller til udviklingstiltag lokalt med afsæt i anbefalingerne fra et pædagogiske tilsyn.

Det er altid den pædagogiske leder, der har ansvaret for at inddrage vurderinger og anbefalinger fra tilsynet i børnehusets eller dagplejens pædagogiske udviklingsarbejde.

Som opfølgning på tilsyn tilbyder tilsynskonsulenterne fra Fagcenter for Læring og trivsel et samarbejde med områdeleder og pædagogiske ledere i alle områder. Opfølgningen kan fx ske gennem udviklingsdialoger, workshops eller lign med områdets børnehuse.

I dagplejen tilbyder fagcenteret ligeledes et samarbejde som fx kan være dialogmøder i området med deltagelse af de tilsynsførende dagplejepædagoger.

Det er muligt for såvel børnehuse, dagplejen og private børnepasninger at anvende KIDS til opfølgning efter eller imellem de 2-årige pædagogiske tilsyn, idet redskabet er tilgængeligt via licensen. Der kan fx følges op med KIDS vurdering af læringsmiljøet i de år der ikke er tilsyn, med nye lokale observationer eller med udvalgte fokuspunkter i læringsmiljøet fra KIDS.

Tilsyn og evaluering

Tilsyn og evaluering af læreplanen planlægges som en kontinuerlig udviklingsproces således, at børnehusets 2-årige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan inddrages i forberedelse af tilsynet og sådan at anbefalinger fra tilsynet bringes ind i udvikling og nye evalueringsforløb i arbejdet med den pædagogiske læreplan. Børnehusets 2-årige læreplansevaluering vedhæftes (som tidligere nævnt) sammen med tilsynsskemaet forud for tilsynsbesøget.

Inddragelse af forældrerådet:

Den pædagogiske leder har ansvaret for at orientere og inddrage forældrerådet i tilsynsrapport og udvikling.

Inddragelse af forældrebestyrelsen:

Områdeleder har ansvaret for at orientere og inddrage forældrebestyrelsen i børnehusenes tilsynsrapporter og de udviklingslinjer de lægger op til.

Procedure for uanmeldte tilsyn

Uanmeldte tilsyn gennemføres både gennem tilfældig udvælgelse og ud fra en faglig vurdering fx på baggrund af en særlig opmærksomhed eller bekymring. Uanmeldte tilsyn supplerer de anmeldte, systematiske pædagogiske tilsyn. Både de systematiske og usystematiske uanmeldte tilsynsbesøg udføres som observationer af en varighed på ca. 2 timer på grundlag af et vurderingsskema, der rummer følgende overskrifter:

- Trivsel og relationsarbejde
- Børnefællesskaber
- Overgange/rutiner

- Leg
- Organisering
- Arbejdet med børn i udsatte positioner
- En opsamlende vurdering

Hvis der ikke er anledning til bekymring, så resulterer det uanmeldte tilsyn i en skriftlig vurdering udarbejdet med afsæt i ovenstående elementer. Denne sendes til ledelsen (og områdeleder for de kommunale dagtilbud). Vurderingen fra uanmeldte tilsyn skal som udgangspunkt ikke offentliggøres. Hvis det uanmeldte tilsyn giver anledning til bekymring, følges der op med enten: Dialog, anmeldt tilsyn eller evt. skærpet tilsyn, afhængig af bekymringens karakter.

Uanmeldte tilsyn, der har afsæt i specifikke henvendelser, har til hensigt at undersøge og give et øjebliksbillede af de særlige forhold, der har givet anledning til det uanmeldte tilsyn. Det uanmeldte tilsyn bygger altid på en observation og et samarbejde, hvor tilsynsførende, områdelederen (i de kommunale dagtilbud) og børnehuset/dagplejen/børnepasserer undersøger de særlige forhold og sammen finder relevante løsningsmuligheder. Uanmeldte tilsyn, der har afsæt i specifikke henvendelser vedr. særlige forhold, resulterer i et notat med en vurdering af disse særlige forhold.

Hvis der ved det uanmeldte besøg er anledning til alvorlig bekymring, så vil det altid føre til skærpet tilsyn (jf. afsnit om skærpet tilsyn) evt. i sammenhæng med et ekstraordinært anmeldt pædagogisk tilsyn.

Fagcenter for Læring & Trivsel og de lokale dagplejepædagoger i områderne kan til enhver tid foranledige et uanmeldt tilsyn, enten som en del af de systematiske pædagogiske tilsyn eller på baggrund af henvendelser, der giver anledning til nærmere undersøgelse.

Skærpet tilsyn og handleplan

Vi har en forpligtelse til at iværksætte skærpet tilsyn, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring. Skærpet tilsyn skal iværksættes i umiddelbar forlængelse af, at de alvorligt bekymrende forhold er konstateret. En alvorlig bekymring i et skærpet tilsyn skal resultere i udvikling af en handleplan. Handleplanen skal offentliggøres på linje med tilsynsrapporten fra et anmeldt tilsynsbesøg.

Skærpet tilsyn kan iværksætte enten på baggrund af de anmeldte/uanmeldte tilsyn eller på baggrund af informationer, iagttagelser og henvendelser fra andre kommunale aktører i børnehuset, forældre, medarbejdere mm., som giver anledning til alvorlig bekymring.

I Holbæk Kommune udløses skærpet tilsyn altid, hvis KIDS- vurderingen af læringsmiljøerne har områder der ligger under kategorierne 4-5 (Utilstrækkelig og ringe kvalitet). Det samme kan ske i visse tilfælde indenfor kategorien 3 (tilstrækkelig kvalitet), hvis der er dele af læringsmiljøerne, der efter den tilsynsførendes vurdering giver anledning til alvorlig bekymring om børns trivsel eller den pædagogiske kvalitet.

1	Fremragende kvalitet	90-100 %
2	God kvalitet	70-90 %
3	Tilstrækkelig kvalitet	50-70 %
4	Utilstrækkelig kvalitet	30-50 %
5	Ringe kvalitet	0-30 %

Ifm skærpet tilsyn, har dagplejepædagogerne/de pædagogiske ledere af dagplejen mulighed for at inddrage tilsynskonsulenter fra Fagcenter for Læring og trivsel i gennemførelse af skærpet pædagogisk tilsyn.

Handleplan

Alvorlig bekymring ved tilsyn udløser, som loven præciserer, samtidig behov for at udvikle en handleplan. Dette skal ske i dialog mellem lederen af dagtilbuddet, evt. områdelederen og tilsynsførende. Omfanget af en handleplan vil altid skulle vurderes og forstås med udgangspunkt i

de forhold, der har udløst handleplanen. Formålet med handleplanen er, at det er tydeligt og klart for såvel kommune som leder, hvad der præcist er aftalt.

Handleplanen skal som minimum beskrive:

- Hvad udløser handleplanen – hvad der er konstateret?
- Mål for arbejdet
- Hvordan processen med at udvikle den pædagogiske kvalitet skal finde sted
- Hvordan forandringen konkret skal kunne ses (tegn)
- Hvordan følges der op og evalueres på handleplanen?
- Frister
- Ansvarsfordeling mellem henholdsvis lederen af dagtilbuddet og forvaltningen
- Hvordan forældrebestyrelsen orienteres hurtigst om handleplanen og får mulighed for at komme med bemærkninger
- Behov for sparring fx fra kommunens tilsynskonsulenter

Skærpet tilsyn vil typisk være et mere intensivt og fokuseret tilsyn, der afhængig af de konkrete forhold, fx vil kunne ske via et øget antal anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg. Vægtningen mellem anmeldte og uanmeldte tilsyn, samt frekvensen herfor vurderes og besluttet af tilsynskonsulenten i det konkrete tilfælde. For kommunale dagtilbud kan områdelederen inddrages.

I dagplejen udarbejdes handleplanen i et samarbejde mellem dagplejer/privat børnepasser og pædagogisk leder/daglejepædagog.

Ved skærpet tilsyn skal forældrebestyrelsen og evt. forældreråd orienteres om baggrunden for det skærpede tilsyn samt indholdet i handleplanen. Det gælder både for dagpleje, kommunale/selvejende/private børnehuse og private pasningsordninger.

Det skærpede tilsyn ophører, når de forhold der har givet anledning til alvorlig bekymring er bragt i orden og en ny KIDS vurdering (i børnehuse og dagpleje) samtidig har vist at kvaliteten i læringsmiljøet som minimum er tilstrækkelig.

Særligt om tilsyn med private børnepassere

Holbæk Kommune er ifølge Dagtilbudsloven § 81a forpligtiget at føre tilsyn med private pasningsordninger på linje med tilsynsforpligtigelse og retningslinjer i Dagtilbudslovens §§ 80-85.

Tilsynsforpligtelsen følger de samme rammer som det pædagogiske tilsyn i den kommunale dagpleje i øvrigt. Det betyder også, at den private børnepasser skal udfylde et kort forberedelsesskema forud for tilsynsbesøget, lade tilsynsførende gennemføre observation, deltage i tilsynsdialog og offentliggøre tilsynsrapporten inkl. opsamling på hjemmesiden. Yderligere følger praksis også procedure for skærpet tilsyn mv.

Godkendelse og tilsyn med den private børnepasser/den private pasningsordning varetages af de tilsynsførende dagplejepædagoger i områderne. Det pædagogiske tilsyn i de private pasningsordninger sker dels på baggrund af en 3 timers observation baseret på KIDS-vurderingskriterier og dels på baggrund af Holbæk Kommunes tilsynsskema for private pasningsordninger baseret på godkendelseskriterierne. Godkendelseskriterierne er offentliggjort på Holbæk Kommunens hjemmeside.

Ifm skærpet tilsyn, har dagplejepædagogerne/de pædagogiske ledere af dagplejen mulighed for at inddrage tilsynskonsulenter fra Fagcenter for Læring og trivsel i gennemførelse af skærpet pædagogisk tilsyn. Hvis den tilsynsførende vurderer eller får kendskab til, at forholdene i en privat pasningsordning er uforsvarlige, kan kommunalbestyrelsen inddrage en allerede udstedt tilladelse⁸. Dette er præciseret i § 81, stk. 3, hvori det fremgår, at kommunalbestyrelsen kan tilbagekalde en godkendelse af en pasningsaftale, hvis kommunalbestyrelsen gennem det løbende tilsyn efter stk. 1 konstaterer, at den private pasning ikke praktiseres i overensstemmelse med

⁸ Retningslinjer herfor fremgår af godkendelsesproceduren

den indgåede pasningsaftale og kravene til ordningen, jf. § 81 a, stk. 1 og 2, og § 81 b, stk. 1. Afgørelsen efter 1. pkt. kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kvalitetsstatus

Fagcenter for Læring & Trivsel udarbejder hvert andet år en kvalitetsstatus som oplæg til dialog med Udvalget for Børn og skole. Denne kvalitetsstatus baseres på en række data, herunder de gennemførte pædagogiske tilsyn og tilsynsrapporter fra KIDS. Formålet er at give det politiske niveau, områderne, forældre og øvrige interessenter et indblik i kvaliteten på hele dagtilbudsområdet og information om særlige muligheder og udfordringer. Tilsynsrapporterne og kvalitetsstatus kan derfor potentielt indgå som grundlag for både politiske, pædagogiske og økonomiske prioriteringer lokalt i børnehuse/områder, såvel som centralt, fx ift. fokuspunkter og/eller kompetenceudvikling.